

BADISA

Registrasienommer as organisasie sonder winsoogmerk : 011-891

PROGRAM: HUIS ANDREW MURRAY - WELLINGTON

FINANSIËLE JAARSTATE - 31 MAART 2023

Geoktrooieerde Rekenmeesters (S.A.)
Chartered Accountants (S.A.)

Ons verstaan besigheid. . . .
We understand business. . . .

BADISA

Registrasienommer as organisasie sonder winsoogmerk : 011-891

PROGRAM: HUIS ANDREW MURRAY - WELLINGTON

FINANSIËLE JAARSTATE - 31 MAART 2023

INHOUD

BLADSY

Gekwalifiseerde verslag van die Onafhanklike Ouditeure	1 - 2
Verklaring van Beheerraad	3
Balansstaat	4
Inkomstestaat	5 - 7
Ekwiteitstaat	8
Kontantvloeistaat	9
Aantekeninge tot die finansiële jaarstate	10 - 15

GEKWALIFISEERDE VERSLAG VAN DIE ONAFHANKLIKE OUDITEURE AAN DIE VOORSITTER EN LEDE VAN DIE BEHEERRAAD VAN HUIS ANDREW MURRAY - WELLINGTON**Mening**

Ons het die finansiële state van Huis Andrew Murray - Wellington soos uiteengesit op bladsy 4 - 15, geoudit. Hierdie finansiële state bestaan uit die balansstaat soos op 31 Maart 2023 en die inkomstestaat en kontantvloeistaat vir die jaar wat op daardie datum geëindig het, en aantekeninge tot die finansiële state, insluitend 'n opsomming van beduidende rekeningkundige beleid.

Na ons mening, behalwe vir die moontlike uitwerking van die aangeleentheid beskryf in die Grondslag vir gekwalifiseerde mening afdeling van ons verslag, is die finansiële state, in alle wesenlike opsigte, 'n redelike voorstelling van die finansiële stand van Huis Andrew Murray - Wellington en van die program se finansiële prestasie en kontantvloei vir die jaar wat op daardie datum geëindig het, ooreenkomstig die rekeningkundige beleid soos uiteengesit in nota 1 in die finansiële state en die wyse wat deur die Wet op Organisasies sonder Winsoogmerk, vereis word.

Grondslag vir gekwalifiseerde mening

Soos in die geval van soortgelyke organisasies, is dit nie vir die program uitvoerbaar om rekeningkundige beheermaatreëls in te stel oor kontant invorderings uit skenkings, fondsinsamelings en ledegelde voor die aanvanklike inskrywing van die invorderings in die rekeningkundige rekords nie. Dienooreenkomstig was dit nie vir ons prakties moontlik om ons ondersoek verder as die ontvangste wat werklik aangeteken is, uit te brei nie.

Ons het ons audit ooreenkomstig 'International Standards on Auditing' uitgevoer. Ons verantwoordelikhede ingevolge daardie standaard word verder beskryf in die Ouditeur se verantwoordelikhede vir die audit van die Finansiële State afdeling van ons verslag. Ons is onafhanklik van die organisasie in ooreenstemming met die 'Independent Regulatory Board for Auditors (IRBA)' se 'Code of Professional Conduct for Registered Auditors ('IRBA Code') en ander onafhanklikheidsvereistes wat van toepassing is op audits van finansiële state in Suid-Afrika. Ons het ons ander etiese verantwoordelikhede ooreenkomstig die 'IRBA Code' en ooreenkomstig ander etiese vereistes wat van toepassing is op audits in Suid-Afrika vervul. Die 'IRBA Code' is konsekwent met ooreenstemmende artikels van die 'International Ethics Standards Board for Accountants' se 'International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards)'. Ons glo dat die auditbewyse wat ons verkry het, toereikend en toepaslik is om 'n grondslag vir ons gekwalifiseerde mening te bied.

Verantwoordelikhede van die beheerraad vir die Finansiële State

Die program se beheerraad is verantwoordelik vir die opstel en redelike voorstelling van die finansiële state ooreenkomstig die rekeningkundige beleid soos uiteengesit in nota 1 in die finansiële state, die wyse wat deur die Wet op Organisasies sonder Winsoogmerk vereis word en vir sodanige interne beheer as wat die beheerraad nodig ag vir die opstel van die finansiële state wat vry is van wesenlike wanvoorstelling, hetsy weens bedrog of foute.

As deel van die opstel van die finansiële state is die program se beheerraad daarvoor verantwoordelik om die program se vermoë om as 'n lopende saak voort te bestaan te beoordeel, en aangeleenthede, soos toepaslik, wat verband hou met die lopende saak en die gebruik van die lopende-saak-grondslag van verslagdoening te openbaar, tensy die beheerraad beplan om die program te likwideer of om bedrywighede te staak, of geen realistiese alternatief het as om dit te doen nie.

Ouditeur se verantwoordelikhede vir die audit van die Finansiële State

Ons doelwitte is om redelike gerusstelling te verkry of die finansiële state as 'n geheel vry is van wesenlike wanvoorstelling, hetsy weens bedrog of foute, en om 'n ouditeursverslag uit te reik wat ons mening bevat. Redelike gerusstelling is 'n hoë vlak van gerusstelling, maar is nie 'n waarborg dat 'n audit wat ooreenkomstig die 'International Standards on Auditing' uitgevoer is altyd 'n wesenlike wanvoorstelling sal opspoor indien dit bestaan nie. Wanvoorstellings kan ontstaan as gevolg van bedrog of foute, en word individueel of in totaal wesenlik geag indien dit redelikerwys verwag kan word dat sodanige wanvoorstellings die ekonomiese besluite van gebruikers, wat op grond van hierdie finansiële state geneem word, sal beïnvloed.

As deel van 'n audit ooreenkomstig die 'International Standards on Auditing' oefen ons professionele oordeel uit en handhaaf ons professionele skeptisisme regdeur die audit. Ons doen ook die volgende:

- Identifiseer en beoordeel die risikos van wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state, hetsy weens bedrog of foute, ontwerp en voer auditprosedures uit na aanleiding van daardie risikos, en verkry auditbewyse wat voldoende en toepaslik is om 'n grondslag vir ons auditmening te bied. Die risiko van nie-opsporing van 'n wesenlike wanvoorstelling as gevolg van bedrog is groter as vir 'n wesenlike wanvoorstelling as gevolg van foute, aangesien bedrog samespanning, vervalsing, doelbewuste weglatings, wanvoorstellings, of die omseiling van interne beheer kan behels.
- Verkry 'n begrip van interne beheer relevant tot die audit ten einde auditprosedures te ontwerp wat toepaslik is in die omstandighede, maar nie vir die doel om 'n mening uit te spreek oor die effektiwiteit van die program se interne beheer nie.
- Evalueer die toepaslikheid van rekeningkundige beleid wat gebruik is en die redelikheid van rekeningkundige ramings en verwante openbaarmaking wat deur die beheerraad gemaak is.
- Kom tot 'n gevolgtrekking oor die toepaslikheid van die beheerraad se gebruik van die lopende-saak-grondslag van verantwoording, en gebaseer op die auditbewyse verkry, kom tot 'n gevolgtrekking oor die bestaan van 'n wesenlike onsekerheid wat verband hou met gebeure of omstandighede wat beduidende twyfel kan laat bestaan oor die program se vermoë om as 'n lopende saak voort te bestaan. Waar ons tot die gevolgtrekking kom dat 'n wesenlike onsekerheid bestaan, word daar van ons vereis om in ons ouditeursverslag aandag te vestig op die toepaslike openbaarmaking in die finansiële state, of, indien sodanige openbaarmaking onvoldoende is, om ons mening te wysig. Ons gevolgtrekkings word gebaseer op auditbewyse verkry tot en met die datum van my ouditeursverslag. Toekomstige gebeure en omstandighede mag egter daartoe aanleiding gee dat die program ophou om as 'n lopende saak voort te bestaan.
- Evalueer die algehele voorstelling, struktuur en inhoud van die finansiële state, insluitende die openbaarmaking, en of die finansiële state die onderliggende transaksies en gebeure op só 'n manier weergee dat redelike voorstelling bereik word.

Ons kommunikeer met die beheerraad oor, onder andere, die beplande omvang en tydsberekening van die audit en beduidende auditbevindinge, insluitende enige beduidende tekortkominge in interne beheer wat ons tydens ons audit identifiseer.

Theron du Plessis

.....
THERON DU PLESSIS DURBANVILLE ING.
Geoktrooieerde Rekenmeesters (SA)
Geregistreerde Ouditeure
Suzanne Petronella de Wet GR(SA), GO
Direkteur

31 Julie 2023
Durbanville

VERKLARING VAN BEHEERRAAD

Daar word van die beheerraad vereis om omvattende rekeningkundige rekords te handhaaf en verantwoordelik te wees vir die inhoud en integriteit van die finansiële jaarstate en verwante finansiële inligting wat by die verslag ingesluit word. Dit is hui verantwoordelikheid om te verseker dat die finansiële jaarstate ter voldoening aan die rekeningkundige beleid, soos uiteengesit in nota 1 van die finansiële state, 'n redelike weergawe is van die program se sake aan die einde van die finansiële jaar en die resultate van sy bedrywighede en kontantvloei vir die tydperk wat op daardie tydstip geëindig het.

Die finansiële jaarstate is ooreenkomstig die rekeningkundige beleid opgestel en is gegrond op toepaslike rekeningkundige beleid wat konsekwent toegepas is en waar van toepassing, deur redelike en verstandige oordeel en ramings ondersteun is.

Die beheerraad erken dat hulle uiteindelik verantwoordelik is vir die stelsels van interne finansiële beheer wat die program ingestel het en plaas aansienlike klem op die handhawing van streng beheer. Sodat die beheerraad die verantwoordelikhede kan nakom, stel die raad standaarde vir interne beheer wat daarop gerig is om die risiko van foute of verlies op 'n kostedoeltreffende wyse te verklein. Die standaarde sluit in die behoorlike delegasie van verantwoordelikhede binne 'n duidelik gedefinieerde raamwerk, effektiewe rekeningkundige prosedures en toereikende skeiding van pligte om 'n aanvaarbare risikovlak te verseker.

Die beheermaatreëls word deur die hele program gemonitor en alle werknemers moet die hoogste etiese standaarde handhaaf om te verseker dat die program se besigheid gedoen word op 'n wyse wat onder alle redelike omstandighede bo verdenking is.

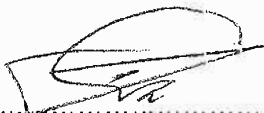
Die program se risikobestuur is gerig op die identifisering, evaluering, bestuur en monitering van alle bekende risiko's in die program. Hoewel die bedryfsrisiko nie heeltemal uitgeskakel kan word nie, probeer die program dit tot 'n minimum beperk deur te verseker dat die toepaslike infrastruktuur-, beheer- en ander stelsels en etiese gedrag volgens voorafbepaalde prosedures en beperkings toegepas word.

Die beheerraad is op grond van inligting en verduidelikings wat bestuur verskaf, van mening dat die interne beheerstelsels redelike sekerheid bied dat daar vir die opstel van die finansiële jaarstate op die finansiële rekords gesteun kan word. Enige interne stelsels vir finansiële beheer kan egter slegs redelike, en nie absolute, versekering bied teen enige wesenlike wanvoorstelling of verlies.

Die beheerraad het die program se kontantvloeivooruitskatting vir die jaar tot 31 Maart 2024 geëvalueer en is, in die lig hiervan tesame met die huidige finansiële posisie oortuig dat die program toereikende middele het of toegang tot toereikende middele het om sy bedrywighede in die afsienbare toekoms voort te sit.

Die eksterne ouditeure is verantwoordelik vir die onafhanklike audit van die program se finansiële jaarstate en om daarvoor verslag te doen. 'n Eksterne audit is uitgevoer op hierdie finansiële jaarstate deur die program se eksterne ouditeure en hul verslag word op bladsy 1-2 aangebied.

Die finansiële jaarstate soos uiteengesit en op die lopende saakgrondslag opgestel, is deur die beheerraad goedgekeur en namens hulle onderteken deur

VOORSITTER

ADMINISTRATIEWE BEAMPTTE

31 Julie 2023

BALANSSTAAT OP 31 MAART 2023

	Aant	2023 R	2022 R
BATES			
Nie-bedryfsbates		4 310 192	2 499 919
Vaste bates	2	1 151 960	857 434
Beleggings	3	3 158 232	1 642 485
Bedryfsbates		413 889	645 746
Rekeninge ontvangbaar	4	216 612	407 601
Kontant en kontantekwivalente	5	190 182	232 806
Kontant voorhande		7 095	5 339
		<u>4 724 081</u>	<u>3 145 665</u>
EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEID			
Kapitaal en reserwes		2 995 616	2 014 723
Onaangewende surplus		1 488 692	727 702
Spesiale reserwefondse (Bylae 1)		1 506 924	1 287 021
Bedryfslaste		1 728 465	1 130 942
Rekeninge betaalbaar	6	1 728 465	1 130 942
		<u>4 724 081</u>	<u>3 145 665</u>

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

	Aant	2023 R	2022 R
INKOMSTE			
DONASIES EN BEMAKINGS		852 485	1 654 717
Individue		587	12 054
Gemeentes		68 717	40 828
Erflatings		-	257 500
Goedere in natura		783 181	1 344 335
DIVERSE INKOMSTE		25 158	32 720
ETI INKOMSTE		12 408	-
FONDSINSAMELING		3 000 285	2 774 465
HUUR ONTVANG		11 800	3 950
TOENAME / (AFNAME) IN MARKWAARDE VAN AANDELE		11 359	34 052
RENTE EN DIVIDENDE ONTVANG		191 745	78 572
VERSEKERINGSEISE ONTVANG		15 574	22 321
WINS MET VERKOOP VAN BATES		-	67 433
SUBTOTAAL		4 120 814	4 668 230
Staatsubsidies	7	7 739 448	7 110 179
BEDRYFSINKOMSTES TOTAAL		11 860 262	11 778 409
UITGAWES			
SALARISSE		6 454 522	6 419 956
Administratief		1 584 007	1 744 960
Huishoudelik		1 052 204	893 465
Professioneel		2 538 686	2 788 967
Bonusse		406 680	(3 246)
Mediesefondsbydraes		153 350	189 208
Pensioenfondsbysdraes		494 904	527 406
Werkloosheidsversekeringsfonds		48 361	46 940
Vergoedingskommissaris		32 043	23 748
Toename/(Afname) in verlofvoorsiening		114 615	180 787
Personeelontwikkeling		28 962	21 321
Selfoon toelae		710	6 400
Subtotaal oorgedra		6 454 522	6 419 956

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023 (vervolg)

	Aant	2023 R	2022 R
Subtotaal oorgebring		6 454 522	6 419 956
VERVOERUITGAWES		332 759	247 770
Brandstof		194 551	127 005
Onderhoud voertuie		95 302	86 770
Reis- en verblyfkoste		25 839	13 239
Versekering en lisensies		13 779	15 486
Kindersvervoer		2 483	5 270
Voertuig opspoorder		805	-
KANTOORUITGAWES		283 488	329 107
Drukwerk en skryfbehoeftes		130 236	164 202
Heffings, registrasie en affiliasie		52 334	69 730
Onderhoud kantoortoerusting		65 149	55 454
Telefoon en posgeld		35 769	39 721
GROND EN GEBOUE		1 101 320	1 156 628
Instandhouding		320 495	421 118
Munisipale dienste en ander uitgawes			
- Elektrisiteit en gas		326 526	293 109
- Water en sanitasie		286 339	313 492
- Vullisverwydering		56 069	51 908
Versekering		111 891	77 001
HUISHOUDELIKE UITGAWES		2 222 853	2 786 826
Was en skoonmaak		220 786	153 800
Kruideniersware		1 322 893	1 413 194
Linne		-	18 140
Klerasie		164 583	336 146
Medies		77 955	110 364
Onderwys, uitstappies en ontspanning		411 482	685 583
Sakgeld		21 227	41 545
Vervangings		3 927	28 054
SPESIALE DIENSTE		288 275	383 635
Bankkoste		43 089	39 521
Fondsinsameling		46 485	140 129
Konsultasie en professionele fooie		4 340	-
Openbare skakeling en bemarking		58 314	35 355
Rente betaal		10	6 045
Korting ontvang		(2 697)	(3 003)
Twyfelagtige skulde		138 734	165 588
UITGAWES VOOR WAARDEVERMINDERING		10 683 217	11 323 922

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023 (vervolg)

	Aant	2023 R	2022 R
UITGAWES VOOR WAARDEVERMINDERING		10 683 217	11 323 922
WAARDEVERMINDERING		181 902	109 792
Meubels en toerusting		93 795	59 227
Rekenaartoerusting		19 478	23 210
Motorvoertuie		68 629	27 355
BEDRYFSUITGAWES TOTAAL		10 865 119	11 433 714
NETTO SURPLUS / (TEKORT) VIR DIE JAAR			
BEDRYFSURPLUS / (TEKORT) VIR DIE JAAR		995 143	344 695
KAPITALE BESTEDING		(14 250)	(111 994)
BEDRYFSURPLUS / (TEKORT) NA KAPITALE BESTEDING		980 893	232 701
BEWEGINGS IN SPESIALE RESERWEFONDSE			
Verhalings uit:		11 900	1 096 201
- Instandhoudingsfonds		592	539
- Ameublementvervangingsfonds		3 806	3 476
- Motorvervangingsfonds		1 933	83 623
- Algemene reserwefonds		2 385	1 005 623
- Mediese terapeutiese fonds		3 184	2 940
Bydraes tot:		(231 803)	(553 655)
- Instandhoudingsfonds		(4 150)	(3 409)
- Ameublementvervangingsfonds		(26 482)	(84 872)
- Motorvervangingsfonds		158 179	(84 552)
- Algemene reserwefonds		(137 171)	(83 793)
- Mediese terapeutiese fonds		(222 179)	(297 029)
NETTO SURPLUS / (TEKORT) VIR DIE JAAR		760 990	775 247

EKWITEITSTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

	Instand- houdings- fonds R	Ameublement- vervangings- fonds R	Motor- vervangings- fonds R	Algemene- Reserwe- fonds R	Mediese Terapeutiese fonds R	Reserwefondse Totaal R	Onaangewende Surplus R	Totaal R
Saldo op 1 April 2021	53 731	282 747	329 176	1 154 195	9 718	1 829 567	(47 545)	1 782 022
Bydraes	-	-	-	-	-	-	-	-
Billike waarde aanpassing	2 870	18 032	13 949	31 221	13 052	79 124		79 124
Rente	-	63 364	(13 020)	46 949	281 037	378 330		378 330
Herklassifikasie	-	-	-	-	-	-		-
Onttrekkings	-	-	-	(1 000 000)	-	(1 000 000)		(1 000 000)
Vorige jaar regstelling							-	-
Surplus / (Tekort) vir die jaar							775 247	775 247
Saldo op 31 Maart 2022	<u>56 601</u>	<u>364 143</u>	<u>330 105</u>	<u>232 365</u>	<u>303 807</u>	<u>1 287 021</u>	<u>727 702</u>	<u>2 014 723</u>
Saldo op 1 April 2022	56 601	364 143	330 105	232 365	303 807	1 287 021	727 702	2 014 723
Bydraes	-	-	80 000	120 000	200 000	400 000		400 000
Billike waarde aanpassing	582	3 422	814	3 777	3 550	12 144		12 144
Rente	3 568	23 060	10 587	13 828	18 630	69 673		69 673
Herklassifikasie	-	-	420	(420)	-	-		-
Onttrekkings	(592)	(3 806)	(251 933)	(2 398)	(3 184)	(261 913)		(261 913)
Vorige jaar regstelling							-	-
Surplus / (Tekort) vir die jaar							760 990	760 990
Saldo op 31 Maart 2023	<u>60 160</u>	<u>386 820</u>	<u>169 993</u>	<u>367 151</u>	<u>522 802</u>	<u>1 506 925</u>	<u>1 488 692</u>	<u>2 995 617</u>

- Die doel van die Instandhoudingsfonds is om fondse beskikbaar te stel vir die instandhouding van grond en geboue.
- Die Ameublementvervangingsfonds word aangewend vir die vervanging van meubels en toerusting in die versorgingseenhede en administratiewe gebou.
- Die Motorvervangingsreserwe is om fondse beskikbaar te stel vir kort en lang termyn oorbrugging en kontantvloei probleme.
- Die Algemene reserwe is om fondse beskikbaar te stel vir kort en lang termyn oorbrugging en kontantvloei probleme.
- Die Mediese terapeutiese fonds word beskikbaar gestel vir mediese onkoste.

KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 MAART 2023

	Aant	2023 R	2022 R
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIWITEITE		1 951 308	(15 154)
Kontantontvangste vanaf kliënte en befonders		11 955 502	11 812 218
Kontantbetalings aan werknemers en leweransiers		(10 195 929)	(11 899 899)
Kontant deur bedrywighede voortgebring	1	1 759 573	(87 681)
Beleggingsinkomste		191 745	78 572
Rente betaal		(10)	(6 045)
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIWITEITE		(1 992 176)	295 757
Aankoop van vaste bates		(476 429)	(375 057)
Opbrengs met verkoop van bates		-	95 652
Afname / (Toename) in beleggings		(1 515 747)	575 162
NETTO TOENAME / (AFNAME) IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE		(40 868)	280 603
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE BEGIN VAN JAAR		238 145	(42 458)
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE EINDE VAN JAAR		197 277	238 145
1 REKONSILIASIE VAN KONTANT DEUR BEDRYWIGHEDE VOORTGEBRING MET NETTO SURPLUS / (TEKORT) VIR DIE JAAR			
Netto surplus / (tekort) vir die jaar		760 990	775 247
Aansuiwerings vir :			
- Waardevermindering		181 902	109 792
- Beleggingsinkomste		(191 745)	(78 572)
- Wins met verkoop van bates		-	(67 433)
- Rente betaal		10	6 045
- Bewegings op reserwefonds		219 903	(542 546)
Bedryfsurplus / (tekort) voor bedryfskapitaalveranderinge		971 060	202 533
Bedryfskapitaalveranderinge			
- (Toename) / Afname in debiteure		190 989	(132 874)
- Toename / (Afname) in krediteure		597 524	(157 340)
Kontant deur bedrywighede voortgebring		1 759 573	(87 681)

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

1. REKENINGKUNDIGE BELEID

1.1 Aanbieding van finansiële state

Die finansiële state is op die historiese koste grondslag opgestel en word in Suid-Afrikaanse Rand aangebied. Die rekeningkundige beleid stem ooreen met dié van die vorige tydperk. Die volgende is die hoof rekeningkundige beleid wat gebruik word.

1.2 Vaste bates

Vaste bates is tasbare items wat:

- Gehou word vir gebruik in die produksie of verskaffing van goedere en dienste, vir verhuur aan ander of vir administratiewe doeleindes; en
- sal na verwagting in meer as een tydperk gebruik word.

Voertuie en toerusting word gedra teen kosprys minus opgehoopte waardevermindering en opgehoopte waardedalings verliese. Vaste bates as skenkings of bemakings ontvang, word teen nominale waarde getoon.

Koste sluit in alle koste wat aangegaan is om die bate by die plek af te lewer en die toestand wat nodig is om dit in staat te stel om te funksioneer op die wyse wat deur bestuur beoog is.

Waardevermindering op voertuie en toerusting word voorsien volgens metodes wat geskik is om die afskryfbare bedrag van die bates oor hul ekonomiese lewensduur af te skryf. Die volgende waardeverminderingmetodes en ekonomiese lewensdure is aan die onderskeie bates toegeken:

- Meubels en toerusting - 10% volgens die verminderde saldo-metode;
- Rekenaartoeusting - 33.33% volgens die reguitlyn-metode;
- Voertuie - 20% volgens die verminderde saldo.

Bykomend tot die bogenoemde:

- aankope van tasbare bates met 'n koste van R3,000 en minder word erken as 'n uitgawe in die periode aangegaan;
- aankope van tasbare bates met 'n koste van tussen R3,000 en R7,000 word wel gekapitaliseer, maar die volle bedrag word as waardevermindering afgeskryf in die jaar van aankope;
- kapitale verbeteringe aan geboue onder huurkontrak word direk in die surplus of tekort vir die jaar waarin dit aangegaan is erken.

Surplus of tekort met verkope word bereken deur die opbrengs met die drabedrag te vergelyk en word in surplus of tekort in die tydperk erken.

1.3 Finansiële instrumente

Aanvanklike meting

Finansiële instrumente word aanvanklik gemeet teen die transaksie prys. Dit sluit transaksiekoste in, behalwe vir finansiële instrumente wat gemeet word teen billike waarde deur surplus of tekort.

Finansiële instrumente teen geamortiseerde koste

Skuldinstrumente, wat lenings betaalbaar en ontvangbaar asook debiteure en krediteure insluit, word gevolglik gemeet teen geamortiseerde koste met gebruik van die effektiewe rentekoers metode. Skuldinstrumente wat geklassifiseer word as bedryfsbates of bedryfslaste, word gemeet op die onverdiskonteerde bedrag van die kontant wat na verwagting ontvang of betaal sal word.

Aan die einde van elke verslagdoeningsdatum word die drabedrae van bates gehou in hierdie kategorie hersien, om te bepaal of daar enige objektiewe bewyse van waardedaling is. Indien wel, word 'n waardedalingsverlies erken.

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

1.3 Finansiële instrumente (Vervolg)

Finansiële instrumente teen kosprys

Verpligtinge om 'n lening te kry word gemeet teen kosprys minus enige waardedaling.

Ekwiteitsinstrumente wat nie in die openbaar verhandel word nie en waarvan die billike waarde andersins nie betroubaar gemeet kan word nie, word gemeet teen kosprys minus enige waardedaling. Dit sluit in ekwiteitsinstrumente gehou in ongenoteerde beleggings.

Finansiële instrumente teen billike waarde

Alle ander finansiële instrumente word gemeet teen billike waarde deur surplus of tekort.

1.4 Spesiale reserwefondse

Die bedrae getoon verteenwoordig kapitaal en opgehoopte beleggingsopbrengs van die fondse waarvan die hele opbrengs vir gespesifiseerde doeleindes aangewend mag word.

1.5 Korttermyn werknemervoordele

Die koste van korttermyn werknemervoordele (dié wat betaalbaar is binne 12 maande nadat sodanige diens gelewer is soos betaalde verlof) word erken in die tydperk waarin die diens gelewer word en word nie verdiskonteer nie.

1.6 Staatstoekennings

Toekennings wat nie gespesifiseerde toekomstige prestasie voorwaardes vereis nie, word erken in inkomste wanneer die toekenning opbrengs ontvangbaar is. Toekennings wat gespesifiseerde toekomstige prestasie voorwaardes vereis, word erken in inkomste slegs wanneer die prestasie voorwaardes nagekom is. Toekennings wat ontvang is voor die inkomste-erkenningskriteria nagekom is, word erken as 'n las. Toekennings word gemeet teen die billike waarde van die bate ontvang of ontvangbaar.

1.7 Inkomste erkenning

Inkomste word bereken teen die billike waarde van die teenprestasie wat ontvang is of ontvangbaar is en verteenwoordig die ontvangbare bedrae vir goedere en dienste wat in die normale gang van sake verskaf word, na aftrekking van handelskortings en hoeveelheid skorting en belasting op toegevoegde waarde.

Inkomste word erken by aflewering van produkte en kliënte-aanvaarding, netto van belasting op toegevoegde waarde en afslag.

Ander inkomste wat verdien word, word op die volgende basisse erken:

- Rente inkomste soos dit oploop (met inagneming van effektiewe opbrengs op bate) tensy invorderbaarheid twyfelagtig is.
- Skenkings, bemakings en fondsinsamelings - wanneer die bedrae fisies ontvang word.
- Huur/losies inkomste - soos dit oploop, ooreenkomstig die ooreenkoms voorwaardes.
- Admin- en diensfooie - in die tydperk wat die diens gelewer word.

1.8 Leenkoste

Leenkoste word in die tydperk waarin dit aangegaan word as 'n uitgawe erken.

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE**1.9 Waardedaling van bates**

Op elke verslagdoeningsdatum word daar ge-evalueer of daar enige aanduiding is dat 'n bate se waarde gedaal het. Indien daar enige aanduiding is dat 'n bate se waarde kon gedaal het, word die verhaalbare bedrag vir die individuele bate bepaal. Indien die verhaalbare bedrag van die individuele bate nie bepaal kan word nie, word die verhaalbare bedrag van die kontantgenererende eenheid waarby die bate hoort bepaal.

Indien 'n waardedalingsverlies gevolglik omgeswaai word, word die drabedrag van die bate (of groep verwante bates) tot die gewysigde bepaling van sy verhaalbare bedrag verhoog, maar nie meer as die bedrag wat bepaal sou word indien geen waardedalingsverlies in vorige jare vir die bate (of bategroep) erken is nie. Die omswaai van 'n waardedalingsverlies word onmiddellik in surplus of tekort erken.

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

	2023 R	2022 R
2 VASTE BATES		
2.1 MEUBELS EN TOERUSTING		
Kosprys begin van die jaar	1 089 992	880 153
<u>Plus:</u> Aankope	261 483	209 840
Kosprys einde van die jaar	1 351 475	1 089 993
<u>Min:</u> Opgelope waardevermindering	(542 951)	(449 156)
Boekwaarde einde van die jaar	<u>808 524</u>	<u>640 837</u>
2.2 MOTORVOERTUIE		
Kosprys begin van die jaar	638 148	701 001
<u>Plus:</u> Aankope	214 946	165 217
<u>Min:</u> Verkope / Skrappings	-	(228 070)
Kosprys einde van die jaar	853 094	638 148
<u>Min:</u> Opgelope waardevermindering	(524 840)	(456 210)
Boekwaarde einde van die jaar	<u>328 254</u>	<u>181 938</u>
2.3 REKENAARS		
Kosprys begin van die jaar	248 098	248 098
<u>Min:</u> Opgelope waardevermindering	(232 916)	(213 439)
Boekwaarde einde van die jaar	<u>15 182</u>	<u>34 659</u>
2.4 VASTE EIENDOM		
Die perseel en geboue van Huis Andrew Murray - Wellington is die eiendom van die Goeie Hoop Behuisingsmaatskappy (GHBM) en word in die finansiële state van die GHBM getoon.		
TOTALE BATES		
Kosprys begin van die jaar	1 976 238	1 829 252
<u>Plus:</u> Aankope	476 429	375 057
<u>Min:</u> Opgelope waardevermindering	(1 300 707)	(1 118 805)
Boekwaarde einde van die jaar	<u>1 151 960</u>	<u>857 434</u>

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

	2023 R	2022 R
3 BELEGGINGS		
Allan Gray Beleggingsfonds*	1 506 924	1 287 021
Investec Geldmark	1 651 308	355 464
	<u>3 158 232</u>	<u>1 642 485</u>
* Beleggings word getoon teen markwaarde.		
Toegedeel as volg:		
Huis Andrew Murray - Wellington	1 651 308	355 464
Spesiale reserwefondse (Sien bylae 1)	1 506 924	1 287 021
Instandhoudingsfonds	60 160	56 601
Ameublementvervangingsfonds	386 819	364 143
Motorvervangingsfonds	169 992	330 105
Algemenevervangingsfonds	367 151	232 365
Mediese terapeutiese fondse	522 802	303 807
	<u>3 158 232</u>	<u>1 642 485</u>
4 REKENINGE ONTVANGBAAR		
Rekeninge ontvangbaar	111 386	206 626
Voorsiening vir oninbare skulde	(111 014)	-
	<u>372</u>	<u>206 626</u>
Korttermynlenings ontvangbaar	83 657	73 307
BTW ontvangbaar	97 583	92 342
Deposito's betaal	35 000	35 000
Badisa Bestuursprogram	-	326
	<u>216 612</u>	<u>407 601</u>
5 KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE		
Bank	190 182	232 806
Kleinkas	7 095	5 339
	<u>197 277</u>	<u>238 145</u>

AANTEKENINGE BY DIE FINANSIËLE JAARSTATE

	2023	2022
	R	R
6 REKENINGE BETAALBAAR		
Rekeninge betaalbaar	431 148	165 551
Voorsiening vir verlof	310 177	244 555
Voorsiening vir bonusse	138 986	92 917
BTW betaalbaar	-	74 002
Projekfondse voorhande mentorskap en studiefonds	761 591	422 684
Projekfondse voorhande sports trust	-	26 212
Sakgeld	40 599	44 382
Algemene Instandhoudings	45 960	28 688
Projekfondse voorhande ouboet projek	-	(1 960)
Vakansie program	-	18 930
Ortodontiese behandeling	-	446
Salaris kontrole	-	13 500
Projekfondse voorhande skoolverlaterskamp	-	1 030
	<u>1 728 461</u>	<u>1 130 937</u>
7 STAATSUBSIDIES		
- Departement Maatskaplike Ontwikkeling	7 739 448	7 110 179
(Subsidie ten opsigte van April 2022 - Maart 2023)	<u>7 739 448</u>	<u>7 110 179</u>
Departement Maatskaplike Ontwikkeling verdeel as volg:		
Provinsiale administrasie		
- Wes-Kaap	7 739 448	7 110 179
	<u>7 739 448</u>	<u>7 110 179</u>